

impuls

NUMMER 3 SEPTEMBER 2022 ÅRGÅNG 55

Coacherna
SÅ KAN JAG
REKRYTERA
DELTAGARE!

Emma Rossvik

**FÅR NYA SVENSKAR
ATT LITA PÅ SVERIGE**

EN TIDNING FRÅN STUDIEFÖRBUNDET VUXENSKOLAN

VIKTIGASTE VACCINET FÖR ATT VÄRNA DEMOKRATIN

VI GÅR i väntans tider, ett val är på gång och efter den 11 september ska ännu ett nytt kapitel skrivas i vår demokratiska historia. Partier och politiska kandidater kämpar på alla sätt för att sätta bilder, skapa opinion, värva röster och be om förtroende. Detta sker för alla våra tre demokratiska nivåer, kommun, region och nationellt.

”Som förbundsordförande känner jag mig stolt när forskare som följeforskar på ’Mitt val’ säger att det är den bästa metoden som finns just nu, i hela världen. Var stolt du som jobbar med just detta!”

För oss i SV är det viktigt att skapa tillgänglighet så alla känner sig delaktiga. Vi vill skapa kunskap och insikt om värderingar och politiska ideologier. Visa på vars och ens egen möjlighet att forma både sin egen och vår gemensamma framtid med demokrati som arbetssätt. Därför har ”Mitt val” en given plats i hela Sverige, där demokrati skapas och utvecklas.

Som förbundsordförande känner jag mig stolt när forskare som följeforskar på ”Mitt val” säger att det är den bästa metoden som finns just nu, i hela världen. Var stolt du som jobbar med just detta!

VÅR LIBERALA DEMOKRATI hotas på olika sätt både här i vårt eget land, i Europa och

runt om i världen. V-dem, ett forskningsinstitut vid Göteborgs universitet, visar i flera rapporter hur demokratin i världen går bakåt. Det är verkligen allvarligt. Tecken finns också här i Sverige.

Jag har i sommar läst den här boken igen, ”Därför demokrati” av Åsa och Märten Wikforss. Temat som jag uppfattar det handlar om vikten av kunskap om hur vår demokrati fungerar för att också kunna värna den.

Här kort från bokens baksidestext: ”Demokratin är det enda styrelseskick som lägger sitt öde i våra händer. I det ligger dess stora styrka men också dess stora sårbarhet. När desinformation och propaganda utnyttjar denna sårbarhet är det avgörande att vi är medvetna om demokratins stora värde.”

I FLERA ÅR har covidpandemin påverkat våra liv och tack vare det snabbt framtagna vaccinet kunde vi börja leva mer som vi är vana vid igen. Jag har sagt det förut och jag säger det igen – folkbildning är det viktigaste vaccinet för att värna vår demokrati. Det är folkbildningens värde! Där har vi alla en stor uppgift, inte minst du som är cirkelledare.

Jag hoppas du får glädje av de spännande artiklar som finns i detta nummer av Impuls, de finns ju som du vet också på webben så dela gärna med dig av dem till andra. Du kan dela länkarna eller dela på Facebook.

Önskar dig en riktigt fin höst på alla sätt! •

TRE TANKAR...

Tillit

Som du ser kan man läsa det både framlänges och baklänges, för mig betyder det att tillit skapas bara tillsammans.

Landsbygder

SV gör skillnad i hela landet, inte minst i alla våra landsbygder där vi ibland är den enda folkbildningsaktören.

Framtid

Hela vår vision andas hopp och möjligheter, att få människor att växa genom kunskap, insikt och delaktighet, låt oss leva den helhjärtat.

MEDARBETARE I DETTA NUMMER

Impuls vill visa på kraften som finns i SV. Därför samarbetar vi i varje nummer med cirkelledare och SV-anställda från hela Sverige. Dessa är medarbetarna i Impuls 3/2022.

Richard Forsberg

Tipsade oss och såg till att vi fick information om MatGlad på sid 30.

Richard Forsberg, Kungsbacka, är projektkoordinator hos SV Regionförbund Västra Götaland.

Han gillar gräsrotter och står upp för funktionsrätt och andas kultur.

– Hos SV får jag jobba med en kombination av alla tre.

Han är också drivande i Alléteatern i Kungsbacka som startades i samarbete med SV.

– Jag har genom föreningar varit i kontakt med studieförbund och folkbildningen som helhet under hela livet utan att riktigt fatta det, säger Richard.

Ingela Skogh

Har skrivit text och tagit bilder till minicirkeln på sid 26-27.

Ingela Skogh är pensionär, boende i Fengersfors i Dalsland. Hon har alltid hållit på med textila projekt. Hon är också med i en re-designgrupp i Åmål och säljer ofta sitt hantverk på marknader.

Till hösten leder hon en veckoslutscirkel om återbruk i SV:s regi.

– Att vara cirkelledare ger så mycket. Man får träffa personer med samma intresse för textilier och visa hur man kan skapa fina alster av sådant som kanske annars kastas. Det är också ett bra tillfälle att få igång samtal om vikten av att vi alla måste hjälpas åt för att minska vårt slöseri av jordens resurser, säger Ingela.

Facebook: Re-Design Kupan Åmål

Jenny Linzie

Är intervjuad om projektet "Lita på Sverige" på sid 8-11.

Jenny Linzie, Karlstad, är utvecklingsledare och samordnare på SV:s förbundskansli.

– Jag brinner för formuleringen i SV:s värdegrund: "Vår syn på bildning bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor". Det betyder mycket för mig både privat och yrkesmässigt att få vara med och utveckla verksamhet som ser både till individens egna förmåga och till behovet av samverkan med andra – att allas erfarenheter är viktiga och tas till vara.

Jenny har också varit cirkelledare bland annat i bakning av svenska bakverk.

impuls

Impuls ges ut av Studieförbundet Vuxenskolan och kommer ut med fyra nummer per år. Tidningen görs av Liab, Liberal Information AB.

Postadress Box 190, 101 23 Stockholm

E-post impuls@sv.se

Hemsida www.sv.se/impuls

Ansvarig utgivare Lisa Greve

lisa.greve@sv.se, 073-372 62 67

Redaktör Christina Glassel

christina.glassel@sv.se,

073-513 10 83

Grafisk form och layout Fia Björklund, Liab,

fia.bjorklund@sv.se

Annonser

christina@canmedia.se

Tryckort V-TAB Vimmerby

TS-kontrollerad upplaga 25 900 (2021)

Vi förbehåller oss rätten att publicera all material även i elektronisk form.

Redaktionen ansvarar inte för insänt,

ej beställt material.

Impuls är medlem i Sveriges Tidskrifter.

Prenumeration 120 kr/år,

mejla.prenumeration.impuls@sv.se

Avprenumeration

Besök sv.se/avslutaimpuls och ange ditt prenumerationsnummer, återfinns på baksidan tidningen tillsammans med din adress. Följ instruktionerna på sidan.

Omslagsbild Emma Rossvik

Foto Julia Sjöberg

Emma Rossvik

HON FÅR NYA SVENSKAR ATT LITA PÅ SVERIGE

Första jobbet i nya hemstaden Uddevalla blev fem veckors praktik hos Studieförbundet Vuxenskolan. Efter det förlängdes praktiken till sex månader. Det är nu tio år sedan och vad som därefter hänt är historia. Emma Rossvik är kvar i SV och har drivit ett flertal demokratiprojekt varav det senaste, "Lita på Sverige", nu ska spridas över landet. Förra året tilldelades Emma och SV Väst Uddevallas demokratipris.

TEXT: Jan Fröman FOTO: Julia Sjöberg

EFTER SJU ÅR i London som bland annat au-pair och butiksbiträde flyttade Emma Rossvik tillbaka till födelsestaden Borås. Hon hade då fått sitt första barn och längtade hem till Sverige. Snart kom barn nummer två och sedan fick dåvarande maken jobb på annan ort och familjen flyttade med. Det var så Emma Rossvik hamnade i Uddevalla och strax också i Studieförbundet Vuxenskolan.

En kurs hos Eductus ledde till praktiken på SV i Dalaberg, ett invandrartätt bostadsområde i norra Uddevalla.

– Det var, och är väl fortfarande, ett segregerat område. Det går inte att förneka, säger Emma Rossvik. Jag fick hänga på verksamhetsutvecklaren och vara stödlärare i studiecirklar.

NÄR DEN FÖRLÄNGDA praktiken var över erbjöds Emma en heltidstjänst som cirkelledare och ett av hennes första projekt var

en blogg som kallades SVenska till kaffet, den något annorlunda stavningen för att markera tillhörigheten till Studieförbundet Vuxenskolan.

– Många av dem som vi ville nå läste inte bloggar så vi gick snart över till Facebook, säger Emma Rossvik. Men SVenska till kaffet är ett samlingsnamn och vi använder det även när vi träffas fysiskt.

BÖRJAN VAR BLYGSAM, berättar Emma. Antalet deltagare var inte så stort och en majoritet bestod av äldre, inte minst kvinnor, med låg utbildning.

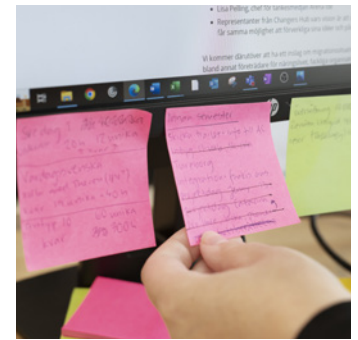
– Då fick vi hitta andra sätt och nya metoder att arbeta. Till exempel att laga mat och kanske sätta ihop en receptbok. Vi fokuserade på det som de kunde, laga mat, sömnad och så vidare. Läxhjälp, yoga, samhällskunskap och ekonomi stod också på schemat. En av kvinnorna fick vara cirkelledare.

"Det var, och är väl fortfarande, ett segregerat område. Det går inte att förneka."

Emma Rossvik är verksamhetsutvecklare hos Studieförbundet Vuxenskolan Väst, men är just nu tjänstledig för att arbeta med projektet "Lita på Sverige" som ska lanseras hos SV i hela landet.

Så höll det på till 2014. De flesta deltagarna hade inte någon högre ambitionsnivå utan levde på försörjningsstöd. Vad hände 2014?

– Då kom den första flyktingvågen och med den många yngre och välutbildade, bland annat från Syrien. Och betydligt fler män. Det här var flyktingar som ville ta för sig.

Det var nya svenskar som ville bidra. De ville lära sig svenska snabbt och ge sig ut på arbetsmarknaden. Verksamheten växte fram till 2019 när antalet minskade. Nu har det börjat öka igen med fler flyktingar från Ukraina.

Vill du lära dig svenska räcker det inte att träffas ett par gånger i veckan. Emma

Rossviks bästa råd är att omge sig med det nya språket så ofta som möjligt.

– Läs barnböcker, titta på barnprogram, ha alltid radion på och gå på språkcaféer.

SPRÅKET ÄR NYCKELN till lyckad integration, men det finns fler nycklar på nyckelknippan. Beroende på vilket land som du kommer från, finns det traditioner och kultur som inte omedelbart klickar med den svenska kulturen. Det märks tydligt att Sverige är ett samhälle där vi har mycket stor tilltro till myndigheter. Det är inte ovanligt att den som söker politisk asyl har flytt sitt hemland just på grund av förföljelse från myndigheter. Därför är det inte självklart att de litar på myndigheterna i sitt nya hemland.

Där kommer ”Lita på Sverige”, Studieförbundet Vuxenskolan Västs nya projekt, in i bilden, det som nu ska spridas över landet. Det har sin upprinnelse i en studieresa som SV Väst gjorde till Brighton. Där fick de se en brittisk tv-serie som heter ”Trust your doctor”, vilken inspirerade till ett liknande projekt när de kom tillbaka till Uddevalla.

RENÉE WEBERICH BÖRJADE skissa på ett manus och Marielle Peterson utsågs till projektledare. Tillsammans med Emma Rossvik och med bidrag från Länsstyrelsen i Västra Götaland skapade de sammanlagt nio filmer, mellan sex och tolv minuter långa. Tio om vi räknar med trailern.

– Jag var inte med i det första projektet. Marielle anställdes, och jag kom in i september 2021 när vi fick ett nationellt projekt beviljat. I filmerna framträder företrädare för stora delar av myndighetsverige och berättar kortfattat, men konkret, om sitt eget verksamhetsområde.

Men det handlar inte bara om myndigheter. Kulturella skillnader i vanligt familjeliv och tips på olika sätt att närma sig arbetsmarknaden blandas med berättelser från nya svenskar om hur de har upplevt sin egen integrationsprocess. Den svenska naturen glöms inte heller bort.

Det börjar övergripande med vad som är svenskhet och om den typiska svenska familjen, en bonusfamilj. Därefter blir det mer detaljerat; skola och utbildning (inklusive studieförbunden), arbetslivet, sjukvården (en svensk och en nysvensk läkare berättar), lag och ordning, trygghets-system, civilsamhället och slutligen funktionsrätt. Flera av filmerna, inte minst den om funktionsrätt, borde ses av fler än de nya svenskarna. Alla finns på SV:s hemsida.

– Vi lyckades väldigt bra med att hitta rätt personer som framträder i filmerna. Jag tror att Marielle Peterson kände alla personligen som är med, hon har ett väldigt brett kontaktnät, säger Emma Rossvik.

EFTER SOMMAREN VÄNTAR en stor lansering i hela landet av ”Lita på Sverige” och Emma hoppas att det ska leda till många nya studiecirkel. Det projektet som hon leder nu, och som hon är tjänstledig för från sin ordinarie tjänst som verksamhetsutvecklare, är alltså ett nytt studie-material till filmerna som ska lanseras

efter sommaren nationellt, en cirkelledarutbildning och en utbildning för medarbetare inom SV.

Studieförbundet Vuxenskolan Väst har stort fokus på integration och språkutbildning. Men det stannar inte vid ”Svenska till kaffet” eller ”Lita på Sverige”.

– Nej, vi har också Facebookgruppen Träna svenska med nästan 30 000 följare, vi har språkcaféer, föräldracaféer, öppen förskola och cirkelledarutbildningar. Och så försöker vi sprida oss lite och samarbetar med Svenska kyrkan.

SV STÅR INTE bakom Träna svenska, dock är Marielle (tidigare projektledare hos SV) admin där, men studieförbundet samarbetar med dem, bland annat kring ”Lita på Sverige”-filmerna. SV kommer också sprida cirkelarna där efter semestern.

– Till samarbetet med Svenska kyrkan får vi också räkna POP, som står för Power of pink, vilken är en renodlad kvinnogrupp som träffas i kyrkans lokaler en eftermiddag i veckan men även finns på Facebook.

Att SV:s demokrati och integrationsarbete gör nytta och uppskattas bevisas bland annat genom att SV Väst förra året tilldelades Uddevallas demokratipris. I motiveringen till priset heter det bland annat ”I en tid där demokratiska krafter måste jobba på högvarv är initiativ som sträcker ut händer mellan människor nödvändiga och välkomna. Genom att tilldela SV Väst priset vill Uddevalla kommun uppmärksamma förbundets viktiga insatser och lyfta fram folkbildningens roll i främjandet av demokrati och mänskliga rättigheter.”

– En stor del i att vi fick demokratipriset, och som även nämns i nomineringen, är NoHateUddevalla. Det är ytterligare ett samarbete med kyrkan där vi fokuserar på hatbrott och informerar genom olika insatser om det.

VARFÖR LYCKAS HON?

– Jag försöker vara öppen och glad och lära känna varje person. Då är det lättare att knyta an.

– Men jag tror jag lyckas för att jag är kreativ, lyssnar och ser varje individ och deras behov. Jag älskar folkbildning och allt det står för och jag har en avdelning bakom mig som låter mig utvecklas och ta chanser, säger Emma Rossvik. •

”Jag älskar folkbildning och allt det står för och jag har en avdelning bakom mig som låter mig utvecklas och ta chanser.”

Lita på Sverige

MÖTET MED MÄNNISKOR SOM BEFINNER SIG I EN ASYLPROCESS

Integrationsprojektet "Lita på Sverige" har sina rötter i Studieförbundet Vuxenskolas distrikt Väst men nu håller det på att rullas ut över hela landet.

– Det nationella perspektivet har funnits med hela tiden, men nu är materialet kompletterat med cirkelledarutbildning, säger Jenny Linzie som är utvecklingsledare på SV:s förbundskansli och som har varit med i arbetet från början.

TEXT: Jan Fröman ILLUSTRATION: Frida Hammar

VAD SOM NU händer för att sprida "Lita på Sverige" över landet är flera saker. Materialet kommer att finnas tillgängligt på lärplattformen Learnify och information har gått ut till medarbetare i organisationen. Där har Emma Rossvik deltagit i flera träffar och gett information (läs gärna mer om henne på sid 4). Vidare kommer det att finnas ett mindre marknadsföringspaket för sociala medier och en nationell cirkelledarutbildning.

PROJEKTET BESTÅR I princip av tre delar, "Lita på Sverige", den nationella cirkelledarutbildningen och ytterligare en utbildning som vänder sig till cirkelledare och medarbetare i Studieförbundet Vuxenskolan som heter "Lita på SV!".

– "Lita på SV!" tar upp kommunikation och bemötande när man arbetar med människor som befinner sig i en asylprocess, säger Jenny Linzie.

– Den innehåller inkluderande kommunikation, inkluderande verksamhetsplanering och målgruppsarbete, normer, normkritik och diskriminering. Att vara asylsökande i Sverige och i SV samt cirkelledarens roll.

Utbildningen tar också upp ämnen som asylsökande inom SV, vad det finns för möjligheter och vägar framåt, hur påverkas cirkeln av erfarenheterna av flykt, pedagogiken och hur man inkluderar i en distanscirkel, hur man kan samtala om svårare frågeställningar och en fördjupning i vad folkbildning är och hur den spelar roll i vår vardag. I utbildningen får man också en introduktion till lärplattformen Learnify.

EN OMFATTANDE NATIONELL marknadsföring av "Lita på Sverige" genomförs nu och projektet involverar hela Studieförbundet Vuxenskolan. Jenny Linzie berättar att SV-avdelningarna ute i landet kommer att ansvara för rekrytering av cirkelledare och att driva studiecirkelarna, både lokalt och regionalt. De skapar sina egna samarbeten med andra organisationer, inte minst för att nå ut till målgrupperna, och de marknadsför sig i sina vanliga kanaler. •

Jenny Linzie

"Den innehåller inkluderande kommunikation, inkluderande verksamhetsplanering och målgruppsarbete, normer, normkritik och diskriminering."

FILMER SOM ÖKAR TILLTRON

Sultana Ahmad har lett cirklar med "Lita på Sverige"-materialet sex gånger på Dalaberg i Uddevalla och hon är mycket nöjd med arbetsmaterialet.

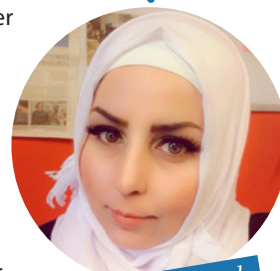
– Det är ofta som cirkeldeltagare har en felaktig uppfattning om olika myndigheter, säger Sultana Ahmad. Här fungerar dessa filmer väldigt bra.

Filmerna är på svenska, men en del är textade även på andra språk.

Ändå så finns det cirkeldeltagare som varken förstår svenska eller den textade dialogen.

– Då får jag tolka och översätta så att alla förstår. Men det fungerar ändå.

Sultana Ahmad låter varje film få en cirkelträff. Det betyder att det tar ett tag att se igenom alla tio. Men själva filmen följs av diskussioner om temat för den aktuella filmen, till exempel skolan eller sjukvården. I filmerna är många av de medverkande själva nya svenskar. Det ökar tilltron hos tittaren och bidrar till att filmerna fungerar så bra, säger Sultana Ahmad. •

Sultana Ahmad

Lita på Sverige

STUDIEFÖRBUND EN RESURS FÖR KOMMUNEN

För Uddevalla kommun har samarbetet med Studieförbundet Vuxenskolan haft stor betydelse för ett lyckat integrationsarbete.

TEXT: Jan Fröman

ILLUSTRATION: Frida Hammar

2014 STARTADE KOMMUNEN Samhällsguide Uddevalla som bland annat arbetade med att matcha nyanlända med svenskar som ville ställa upp som samhällsguider. Under den stora flyktingvågen 2015 var intresset att bli samhällsguide stort, men efter ett par år svalnade intresset.

– Då fick vi försöka hitta nya lösningar, säger Siv Tengberg som är integrationshandläggare i Uddevalla kommun.

KOMMUNEN GICK UT till målgrupperna och bad om tips på aktiviteter som skulle kunna locka folk att träffas. Ett förslag var att spela sällskapsspel och ur det föddes Språk- och spelcaféet som drogs igång tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan.

På träffarna har man tagit hjälp av filmerna och projektet ”Lita på Sverige”.

– Det har varit mycket uppskattat, säger Siv Tengberg. Vi använder olika sätt att hitta underlag för samtal, till exempel att prata om dagens nyhet, och där har filmerna blivit ett komplement som fungerar mycket bra. Ingen har varit tvingad att ta del av materialet, men ”Lita på Sverige” behandlar

viktiga vardagliga frågor och intresset att se dem har varit stort. Det är ett mycket bra arbetsmaterial.

UDDEVALLA KOMMUN HAR nu avvecklat verksamheten Samhällsguide Uddevalla. Under arbetet med det har flera studieförbund varit en stor resurs och man hoppas nu att det populära Språk- och spelcaféet kan drivas vidare på kommunens mötesplats Ryttaren i samarbete med studieförbund och föreningar.

Uddevalla kommun är inte inblandad i SV:s andra integrationsprojekt, men sprider gärna information om dem.

– När jag träffar nyanlända kvinnor brukar jag tipsa dem om POP, Power of Pink, säger Siv Tengberg, som Studieförbundet Vuxenskolan driver tillsammans med Svenska kyrkan. •

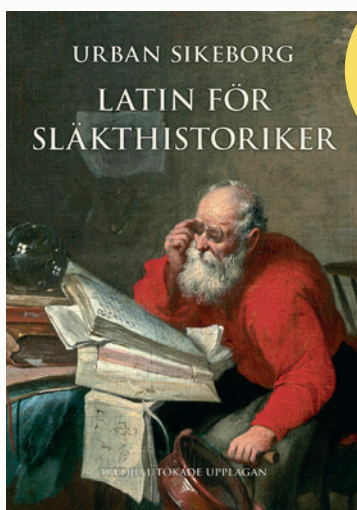

Släktforskningskurs i höst? Hos oss hittar du kursmaterialet.

Se hela sortimentet på rotterbokhandeln.se

Är du cirkelledare? Då handlar du till specialpris! Kontakta bokhandeln för prisuppgift och beställning: bokhandeln@rotter.se

NYHET

Latin för släkthistoriker

TREDJE UTÖKADE UPPLAGAN

Latin för släkthistoriker förklarar ett stort antal begrepp från nylatinets guldålder och är särskilt anpassad för forskare utan förkunskaper i latin. Den nya utgåvan har bland annat utökats med närmare 900 latinska sjukdomsnamn och ett kapitel om 1600- och 1700-talets latinska titlar som delade in människor utifrån börd, social ställning och kön.

TIPS & TRIX

Utveckla din kompetens och låt dig inspireras med böcker, appar, poddar och andra verktyg.

Fredagsklubben

Av Sofia Lundberg, Alyson Richman, MJ Rose (Bokförlaget Forum)

Under senare delen av 1800-talet samlas fem kvinnor varje fredag i Stockholm för andliga möten. En av dessa kvinnor är Hilma af Klint, pionjär inom det abstrakta målandet. De talar om livet, åkallar "höga mästare" från en annan dimension och låter andarnas budskap vägleda dem i deras skapande.

Över hundra år senare arbetar kuratorn Eben med en utställning med Hilmas tavlor. Det leder honom på en resa bakåt i tiden. Vilka var kvinnorna och vad gjorde de egentligen under sina möten?

Det här är mitt liv

Av Martin Fallhagen, Lasse Nohrstedt (LL-förlaget)

I september kommer Martin Fallhagens bok "Det här är mitt liv – Martin berättar om lätt och svårt". I boken, som hans pappa är medförfattare till, beskriver han på lättläst svenska sitt liv och sitt jobb på den dagliga verksamheten och om hur det är att som vuxen behöva hjälp med saker.

Foto: U.D.S.X.

Att vara ny i Sverige skapar funderingar kring hur vår demokrati fungerar. Fem personer har varsin fråga om olika aspekter av demokratin i serien "Min fråga om demokrati". I varje program får vi följa en person på dennes väg att lära sig mer. Här har Amitier ett samtal med riksdagens talman (fram till valet) Andreas Norlén.

"Min fråga om demokrati" finns att se på UR Play.

Värvet

Många är de kända och aktuella personer som blivit närgånget intervjuade i "Värvet", Sveriges kung är Carl XVI Gustav är en av de mer kända. Finns där podcasts finns eller på www.varvet.se

Livslångt

"Livslångt" är en podd om lärande som görs av RISE – Research Institutes of Sweden. Programledare är Katrin Pietrzak som möter intressanta gäster. Alla avsnitt finns på livslangt.se

PODDTIPS

SE HIT!

Ni har väl inte missat att många spännande porträtt av cirkelledare finns på hemsidan?

Läs och bli inspirerad:

www.sv.se/cirkelledare/cirkelledarportratt

Caminando

Spanska för alla

I Caminando 1-5 för gymnasiet och vux är människorna autentiska. De lever sina liv i Spanien, Sydamerika, USA, Mexiko och Karibien och förmedlar språk och insikter om livet i spansktalande länder.

Digitalt extramaterial ingår: inlästa texter, hörövningar, grammatikfilmer.

Lärarhandledning
med färdighetsprov
och bedömningsstöd!

Läs mer på nok.se/caminando

Lokal kraft

INBLICK

Inspireras av SV:s verksamheter från norr till söder.

Vill du tipsa om SV:s lokala aktiviteter & nyheter? Mejla impuls@sv.se. Hoppas vi hörs!

BEVARAR ANRIKT LINHANTVERK

I Karlskoga bereder man lin, fr v: Sif Eklund, Birgitta Andersson, Kristina Sundqvist, Gunnel Björk, Marie Johansson Gadde, Christina Larsson, Ann Gunnarsson och Inger Viberg.

SV Örebro län och Karlskoga Bergslags hembygdsgård har startat en cirkel för att bevara, och lära mer om det anrika linhantverket.

Cirkeln är den första som SV har startat i Karlskoga på många år och första träffen gick av stapeln i juni på föreningens hembygdsgård i Agerrud. Allt sker inom ramen för det landsomspännande projektet "En kvadratmeter lin".

– Under några dagar nu i höst kommer vi att bereda lin av det som har vuxit under sommaren och samtidigt lära oss mer om lin, verktygen och hantverket, berättar Marie Johansson Gadde, som är både cirkelledare och deltagare. Det finns massvis med saker att lära.

Tyvärr har det inte vuxit så bra i de

två pallkragar som man sådde i på hembygdsgården. Desto

bättre är det hemma hos en av cirkeldeltagarna, Ann Gunnarsson.

– Riktigt bra har det växt där jag använde mig av bokashjord, berättar hon.

PÅ HEMBYGDSGÅRDEN FINNS det dessutom en gammal linbastu med lin som man kan använda sig när man nu ska vidare.

Marie Gadde Johansson säger att det känns roligt att lära sig att bevara ett så gammalt och anrikt hantverk och plocka fram kunskaper som har fallit i glömska. •

Återbruk på mässan

Under juni var SV Skåneland en del av den stora stadsmässan H22 i Helsingborg. Mässan var stadens stora välfärdssatsning där man ville visa och utveckla morgondagens lösningar för ökad livskvalitet i en smartare och mer hållbar stad.

SV:s cirkelledare fanns under mässan på plats i Resursens hus i Oceanhamnen. Här kunde mässbesökarna lära sig hur man ger gamla saker nytt liv. Exempelvis hur man återbrukar dryckesförpackningar och gör unika väskor, fruktkorgar eller godisskålar. Eller använder gamla plastpåsar för att göra nya mattor. Även decoupage och möbelpapetsering fanns med på programmet. Den som ville kunde också lära sig mer om biodling som miljövänlig hobby.

Milica Banjanin, verksamhetsutvecklare SV Skåneland, berättar att cirkelledarna också passade på att berätta mer om SV:s verksamhet och hjälpa dem som ville anmäla sig till höstens kurser.

ÄNTLIGEN PÅ SCEN IGEN

I maj var det äntligen dags. Stjärnteatern i Arvidsjaur fick stå på scen igen efter ett långt pandemiuppehåll.

– Stjärnteatern startade 2004 och är ett samarbete mellan FUB och Studieförbundet Vuxenskolan, berättar Annika Pettersson, verksamhetsutvecklare SV Norrbotten, som har varit med ända från första början.

Stjärnteatern består av ett 20-tal personer i åldern 14 till 65 år med blandade funktionsnedsättningar. Man träffas en gång per vecka för att sätta ihop nästa föreställning och för att repetera. Några manus finns dock inte utan det mesta sker spontant och föreställningen ändras hela tiden. Och vill man inte stå på scen finns det andra arbetsuppgifter som att sköta ljus och ljud.

Man samarbetar också med den dagliga verksamheten i kommunen, som bland annat hjälper till med att göra rekvisitan till föreställningarna.

Äntligen står Stjärnteatern i Arvidsjaur på scen igen efter ett långt pandemiuppehåll. Skådespelarna, som har blandade funktionsnedsättningar, repeterar en gång i veckan, men manus finns inte – det mesta sker spontant på scenen.

Årets föreställning utspelar sig på en soptipp med anledning av att det är hållbarhetsår. Varje föreställning är cirka en till en och halvtimme lång med obligatorisk paus där fika ingår i biljetten.

– Vi filmar dessutom varje föreställning så den som missar våra stjärnor den dagen som de står på scen kan alltid låna cd-skivan på biblioteket i Arvidsjaur och se föreställningen på så sätt, säger Annika Pettersson.

CIRKEL FÖR FÖRÄLDRAR INOM PSYKIATRIN

Ungefär 30 procent av vuxna inom psykiatri är också föräldrar. Att vara förälder med psykisk ohälsa eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) innebär ofta flera utmaningar. Dock upplever många av dessa föräldrar att det generella föräldrastöd som finns inte täcker deras behov.

Med anledning av detta ansökte Bräcke diakoni om pengar från Allmänna arvsfonden för att starta projektet TrUSt (Trygghet Ur Stöd). I januari 2020 drog man igång och Studieförbundet Vuxenskolan har varit med från början i det treåriga projektet. Under första året undersökte man vilka frågor och behov som föräldrarna hade. Sedan har en studiecirkel tagits fram uti-

från detta och nu finns ett färdigt studiematerial och en webbutbildning att beställa. Det kommer även att tas fram en handbok och en instruktionsfilm. Redan nu har man fått 150 beställningar från hela landet inför hösten.

Studiecirkeln "Trygghet Ur Stöd" kan hållas med en grupp på plats eller digitalt. Det krävs inga förkunskaper för att leda eller genomföra den. Studiecirkeln är uppbyggd kring fem träffar med olika teman. Exempelvis tar man upp frågan om hur man pratar med sitt barn om psykisk ohälsa och hur man får energin att räcka till. I lärplattformen Learnify finns dessutom länkar till varje avsnitt.

Projektet avslutas vid nyår, men kommer att

leva vidare på egen hand tack vare studiematerialet. Innan dess kommer det att hållas en större slutkonferens för intresserade i oktober. •

*"När SV drar i gång någonting
sprider det sig från mun till mun
och fler vill vara med."*

Bildningsresan

I DELSBO BÄR SV ORTEN

I Delsbo är Studieförbundet Vuxenskolan på många sätt den samlade punkten för bygden. Oavsett om du vill starta en cirkel i att sy folkdräkter eller starta ett rockband är det hit du ska gå. Även om studieförbundet Bilda har en del verksamhet dominerar ändå SV som både har ett eget kontor och en anställd person. Men mest handlar det om eldsjälar och en kärlek till bygden. En av dessa eldsjälar är Daniel, eller Danne som han föredrar att kallas.

TEXT: Christina Glassel FOTO: Mattias Glassel

STRAX INNAN PANDEMIN tog sitt grepp om Sverige hade Delsbos cirkelverksamhet nått en gräns där mer aktivitet inte gick att få in. Danne Wirenberg, själv boende i Delsbo och tillika verksamhetsutvecklare i musik, tror att en del av hemligheten bakom framgången beror på en kombination av två saker. Dels den lokala förankringen hos många av cirkelledarna, dels att de är bra på att marknadsföra sig.

– När SV drar i gång någonting sprider det sig från mun till mun och fler vill vara med, säger han.

ÄVEN OM SV i Delsbo har cirkelar inom många olika områden har musiken en framskjutande roll.

Kanske beror det på att orten har en lång tradition av musik. Redan 1952 startade Delsbostämman, en av Sveriges äldsta spelmannsstämmor. Sedan dess har den varje år ägt rum den första söndagen i juli. Under åren 2020 och 2021 kördes dock en pandemianpassad stämma.

Danne Wirenberg har själv en lång musikkarriär bakom sig. I flera år var han gitarrist i Roosarna och har turnerat med artister som Kicki Danielsson, Tommy

Nilsson och Magnus Carlsson. När han fick barn blev yrket svårt att kombinera med familjelivet och han valde då att lägga turnélivet på hyllan.

I STÄLLET BÖRjade han arbeta som gitarrlärare på skolor i Ljusdal och Hudiksvall.

Men med åren skedde en del större förändringar på skolorna. Bland annat beslöts att den typen av lektioner inte längre fick ligga under skoltid utan måste ske efter skoldagens slut. Detta ställde till det för de elever som pendlade från mindre orter.

– Jag tycker att det var väldigt orättvist. På sådana här bygder bor inte alla hundra meter från skolan. Många åker buss och bor flera mil bort. Alla ville ha lektion precis när de slutat så att de skulle hinna med sin buss och det gick ju inte. Det blev ett väldigt tapp och jag valde att sluta, berättar Danne Wirenberg.

Ungefär samtidigt slutade den dåvarande verksamhetsutvecklaren hos SV i Delsbo. Han tipsade Danne om att söka jobbet och sedan dess har han arbetat med att utveckla cirkelar i musik. Just nu arbetar han tillsammans med två cirkelledare med ett projekt som kommer att betyda mycket för

Delsbo

Delsbo är en tätort i Delsbo socken och ingår i Hudiksvalls kommun i Hälsingland.

Orten har cirka 2 200 innevånare och är mest känd för Delsbo spelmannsstämma som äger rum varje sommar på Delsbo Forngård.

Delsbo är en del av Dellenbygden som omgärdar Dellensjöarna. Bygden är en gammal kulturbygd och har en levande kultur med folkdräkter, folkmusik och folkdans.

ungdomar som vill starta band i Delsbo.

Det började med att Delsbo IF skulle göra sig av med en gammal manskapsvagn som använts till klädombyte. Cirkelledaren Arvid Karlsson fick en fråga om han ville ha den och kläckte då idén om att göra om den till en vagn för rockband. Han kontaktade Danne Wirenberg och saken var klar. Men vem som helst kommer inte att få använda den, menar Danne Wirenberg.

– Vagnen ska i första hand finnas till för ungdomar i åldern 13 till 18 år. Det ska inte vara gubbrock där, de får repa hemma eller i andra lokaler.

NÄR IMPULS BESÖKTE Delsbo hade det precis dragits in el i vagnen och snickeriarbetet påbörjats. När vagnen är klar finns en tanke om att den ska stå i en park i Delsbo som redan är vikt för barn och ungdomar. Bland annat finns där en lekpark och en skatepark.

– Det finns en förening som håller till där och vi tänker att vi även ska ha en del samarbete med dem, berättar Danne Wirenberg och fortsätter:

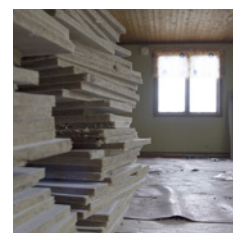
– SV kommer att utrusta vagnen med det som behövs och vi håller just nu på att lösa frågan om hur vi ska göra med lås. Om det ska vara kod eller om ska man kunna låsa upp med sin mobil. Det är viktigt att koll på vilka som går in och ut i lokalen.

Det är dock en bit kvar innan det är klart om vagnen får stå i parken, något tillstånd från kommunen är i skrivande stund ännu inte klart. Danne har dock svårt att se något skäl till att kommunen skulle säga nej. Det finns redan ungdomsaktiviteter där och vagnen kommer att vara ljudisolerad.

– Jag tror inte att de kommer att säga nej. Det svåra har varit att hitta rätt person hos kommunen att prata med, men jag tror att jag har lyckats med det nu.

DANNE SJÄLV KOMMER inte att vara cirkelledare, det räcker inte tiden till för. De som kommer att ha det ansvaret är Daniel Andersson och Arvid Karlsson.

– Det kommer säkert bli tal om andra ledare också vad det lider. Det kommer kanske inte bara vara rockband som håller till i vagnen. Det kan ju också bli musikproduktion, hiphop eller något annat, avslutar Danne Wirenberg. •

Ovan vänster: Danne Wirenberg i SV:s lokal (huset nedan vänster).

Ovan höger: Nu pågår renoveringen av en vagn för rockband, för ungdomarna.

Nedan höger: Danne i skateparken pekar där han vill att vagnen ska stå.

Längst ned: Daniel Andersson, en av cirkelledarna i musik.

CIVILSAMHÄLLET VIKTIGT FÖR MINDRE ORTER

Att civilsamhället spelar stor roll på mindre orter är en bild som Olle Persson, en av två ordföranden i organisationen "Hela Sverige ska leva" i Gävleborg, känner igen.

TEXT: Christina Glassel

Med ett förflutet som landsbygdsstrateg i Hudiksvalls kommun och efter att ha arbetat med lokal utveckling i flera år är Olle Persson väl bevandrad i den betydelse som studieförbund och det övriga civilsamhället kan få på en mindre ort.

– Ja, det är ungefär samma bild över hela Sverige. Ska det hända något får människorna i civilsamhället ta tag i det själva när vi pratar om landsbygd. Sedan är det lite olika hur kommunerna responderar på de olika initiativen. Det varierar från kommun till kommun, men även över tid beroende på vilka personer som sitter i de olika styrelserna. Det ligger i kommunens intresse att civilsamhällets aktörer fungerar och det ansvaret inser de inte alltid att kommunen borde ta.

Hur påverkar "Hela Sverige ska leva" kommunerna för att de ska stötta civilsamhället?

– Vi lyssnar nedåt och agerar uppåt kan man säga. Riksorganisationen lyssnar på medlemmarna ute i landet och arbetar sedan på de övergripande nationella strukturerna såsom riksdag och regering. Att agera lokalt och regionalt är upp till oss i länsavdelningarna och där ser det väldigt olika ut över landet. Det går inte att säga att så här gör alla. Men rent generellt finns en önskan från länsavdelningarna att ha en större dialog både på lokal och regional nivå än vad vi har idag.

I "Hela Sverige ska leva" i Gävleborgs

län, där Olle Persson är verksam, pågår sedan några år tillbaka ett projekt för att få i gång en dialog mellan kommun och bygd.

Projektet kallas Metoden FMP, förkortningen står för "Förädlingsmackapären" som från början var projektets arbetsnamn. Metoden har två mål. Det ena går ut på att ta fram en utvecklingsplan som ska ingå i kommunernas beslutsunderlag och som tar hänsyn till landsbygden vid beslut ända nere på bygde-, bya- och sockennivå.

DET ANDRA ÄR att försöka få en kommunal kontaktpunkt, alltså att varje kommun ska tillsätta en specifik person att föra dialog med och den kontaktpunkten ska sitta så nära kommunchefen som möjligt.

– Vi på "Hela Sverige ska leva" försöker visa kommunerna vilket värde civilsamhället har och att deras arbete inte görs av sig självt, säger Olle Persson och fortsätter:

– Vi hade storbrand här uppe för två år sedan och utan civilsamhällets insatser hade det inte alls blivit så bra som det blev. Här ställde civilsamhället upp och hjälpte både brandmän och de evakuerade, det klarade inte det offentliga systemet av och det kom inte heller i gång tillräckligt fort. Och när flyktingströmmar kommit har civilsamhället varit mycket mer snabbfotat än det offentliga.

– Det är det som vi vill visa dem – att civilsamhället behövs och om ni inte passar er kanske det försvinner. Det underhåller inte sig självt utan man måste faktiskt vattna blomman emellanåt. •

Olle Persson

Lokalkännedom ger mer verksamhet

I Gävleborg har SV hittat ett sätt att arbeta områdesinriktat i stället för lokalt. Kort innebär det att alla verksamhetsutvecklare har sitt ämnesområde som sedan spänner över hela länet. De utgår från något av de åtta kontor som hålls öppna och är bemannade. Även om resorna ibland kan bli långa får verksamhetsutvecklarna ändå tid att koncentrera sig på sitt område.

– Eftersom de bara jobbar inom sitt område behöver de inte vara överallt och kunna lite om allt. De kan helt fokusera på sin verksamhet och komma på bra saker som går att jobba med över hela länet, berättar Agneta Hedberg, avdelningschef SV Gävleborg.

Den lokala förankringen är viktig menar hon. Invånarna märker av att SV finns genom att

personalen känner folk på orten och i kommunen. Med lokal förankring växer verksamheten.

Kan ett litet lokalt studieförbund ibland bära ett helt samhälle?

– Visst kan det vara så. Och om vi fick önska något så är det att kommunerna skulle sätta sig ner med studieförbunden och titta mer på just den här lokala förankringen. De som finns lokalt längst ute i kommundelarna borde kanske bli premierade, men idag är det inte så. •

Agneta Hedberg

Cirkelledarintervjun

”MINA TORSDAGAR ÄR HELIGA”

– Om jag ser ett vackert halsband på en kvinna på stan är jag inte främmande för att gå fram och be att få ta en bild för att lägga till min samling av inspirationsbilder. Det säger Ann-Lois Gustafsson, cirkelledare i silversmide i Karlshamn i Blekinge.

TEXT: Lena Hallerby FOTO: Pia Nilsson

NÄR ANN-LOIS GUSTAFSSON gick en kurs i silversmide i Studieförbundet Vuxenskolan regi fanns det inte på kartan att hon själv skulle bli cirkelledare inom en inte alltför avlägsen framtid. Men så blev det då den silversmed som höll i kursen avled. Alla kursdeltagarna ville ju fortsätta tillsammans, men då måste någon stå som ansvarig för cirkeln. Det fick bli Ann-Lois.

Hon arbetade då som foterapeut och hade silversmidet som hobby. Men ett armbrott några år senare gjorde att Ann-Lois fick lägga sitt yrke på hyllan. Istället blev det mer tid för hobbyn.

I DAG LÄR hon andra att göra ringar och armband tillsammans med Jill Björk, som hon blev vän med under sin första kurs.

– Det fungerar jättebra att vara två kursledare. Vi har kursen ofta bara en dag, en lördag eller söndag kl 8-16, och det är många moment som ska hinnas med under dagen. Att vi då är två som kan hjälpas åt gör att det blir så mycket bättre, säger Ann-Lois Gustafsson.

Både hon och Jill har haft cirklar på egen hand, men har kommit fram till att det fungerar bäst när de jobbar ihop. Detta då deltagarna oftast är rejält taggade när de kommer och vill sätta igång direkt.

– De kommer väldigt väl förberedda och

vet precis vad de vill göra. Det är ingen som sitter och glor på ett papper i timme och försöker få till en skiss. Och när de väl är igång vill de knappt gå ifrån för fika, lunch eller toalettbesök.

– Sedan går det alltid likadant. I 99,9 procent av fallen går deltagaren därifrån med en ring som inte alls ser ut som det var tänkt. Och han eller hon är lika glad för det.

Ann-Lois Gustafsson är cirkelledare i silversmide i Karlshamn. Hennes cirkeldeltagare brukar vara en brokig skara.

Några hinner till och med att göra ytterligare en ring eller två under dagen.

Ann-Lois cirkeldeltagare brukar vara en brokig samling. Det kan exempelvis vara 16-åringen som lurade med sin pappa på kursen eller paret som skulle gifta sig och ville göra egna ringar tillsammans.

MEN EN DUKTIG cirkelledare måste också ständigt skaffa sig ny inspiration. Den viktigaste inspirationskällan för Ann-Lois är hennes ursprungliga cirkel i silversmide, den där hon själv började som deltagare. Cirkeln är fortfarande i gång. Varje torsdag träffas man och inspirerar varandra.

– Mina torsdagar är heliga, jag längtar dit varje vecka. Inget annat får konkurrera med torsdagscirkeln, säger hon.

Men Ann-Lois hämtar även inspiration från annat håll, till exempel Instagram. Här hittar hon filmer om nya tekniker och vackra inspirationsbilder på olika smycken. Inte minst från England, Polen och de baltiska länderna.

”Jag har gått en kurs i hur man ska vara som cirkelledare och med jämna mellanrum bjuds vi också in till samlingar där vi får träffas och inspirera varandra.”

– Jag brukar ta skärmdumpar på det som kommer upp i mitt flöde och spara. Eller så fotar jag något som jag ser på stan.

ALLA KURSERNA HÅLLS i SV:s lokaler i Karlshamn och där finns också alla de verktyg som behövs – tänger, sågar, hammare, slipverktyg med mera.

– SV är väldigt bra att ha att göra med. Jag har gått en kurs i hur man ska vara som cirkelledare och med jämna mellanrum bjuds vi också in till samlingar där vi får träffas och inspirera varandra, säger Ann-Lois Gustafsson.

Studiecirklar är verkligen Ann-Lois melodi. Nu i höst har hon även anmält sig till en kurs i linedance. Och mellan alla kurserna hinner hon ibland också umgås med maken Conny, de två barnen samt barnbarnen på sex och sju år. Nu senast blev det ett zoo- och tivolibesök i Malmö. •

Gemensam styrka

ÖVERBLICK

Smått och gott om förbundets verksamhet på nationell nivå.

MITT VAL PÅVERKAR POLITIKERNA

124 startade studiecirklar i 73 kommuner blev resultatet efter kampanjen med Mitt val. Kjell Stjernholm, utvecklingsledare och samordnare funktionsnedsättning, hade hoppats att fler kommuner hade fått tillräckligt många deltagare för att kunna starta en cirkel. Särskilt i de mindre kommunerna har det varit svårt. Men han är ändå nöjd med resultatet.

Att hitta cirkelledare har också varit en utmaning för många avdelningar, även om det har varierat i landet. På några ställen har verksamhetsutvecklare utbildat sig till cirkelledare för att kunna hoppa in om det spricker någonstans. Men utöver dem har långt fler än 100 personer utbildats, flera med egen intellektuell funktionsnedsättning.

– Att dessa personer får en chans att kliva fram ger ju ytterligare en

dimension till Mitt val. Vi får inte heller inte glömma att vi i ena ändan tillfredsställer Mitt Val-deltagarnas behov av information för att kunna delta i valet. I andra ändan så skickar de även information till politikerna, menar Kjell Stjernholm.

Det märks inte minst i den Facebookgrupp som är nyhet för i år. I gruppen ”Mitt val – Studiecirkel i demokrati” kan cirkeldeltagarna ställa frågor till sina politiker och ge dem en chans att svara. Vid en snabb titt i gruppen går det att se att den inte bara är ett populärt forum för cirkeldeltagare, även lokalpolitiker verkar vara angelägna att svara. Kjell Stjernholm berättar.

– Ett exempel är en ung kvinna som vill flytta hemifrån men inte har fått den hjälp som hon behövt. Hon ställde en fråga till sin kommun i gruppen om det. Det ledde till att kommunalrådet

I somras träffade representanter från Mitt val politiker under Almedalsveckan i Visby.

hörde av sig till mig för att få direktkontakt med henne. Det blir ju väldigt konkret påverkan på våra politiker.

Efter valet kommer en utvärdering av Mitt val att göras tillsammans med verksamhetsutvecklarna. Kjell Stjernholm vill inte förekomma den, men det är redan nu tydligt att rekryteringen till cirkelarna har varit svår, särskilt i mindre kommuner.

– **DET ÄR** en lärdom som vi drar inför 2026. Många är relationslösa till demokrati och röstning och kanske inte vet vad de anmäler sig till. Vi måste fundera ut ett sätt att nå människor som inte vet att de vill bli nådda, kanske med någon form av föraktivitet, avslutar Kjell Stjernholm. •

Foto: Hanna Martinsson

MISSA INTE SV:S UTDELNING AV FÖRFATTARPRISET OCH LÄTTLÄSTPRISET UNDER BOKMÄSSAN I GÖTEBORG.

23 sep kl 10.30
Utdelning lättlästpris med efterföljande författarsamtal

24 sep kl 11.00
Utdelning SV:s författarpris med efterföljande författarsamtal

24 sep kl 13.00
Seminarium
Demokratin som bildningsväg

Följ SV på bokmässan på www.youtube.com/user/vuxenskolan

NY ORDFÖRANDE FÖR STUDIEFÖRBUNDEN I SAMVERKAN

På ett extrainsatt årsmöte i maj i valdes SV:s förbundschef Johan Fyrberg till ordförande för Studieförbunden i samverkan efter att ha varit tillförordnad i drygt ett år. Nu fortsätter arbetet med att stärka folkbildningen och studieförbunden. Men även med nya kommande utmaningar med folkbildningsutredningen och den statsbidragsöversyn som Folkbildningsrådet aviserades i maj.

Sedan Folkbildningsrådet bildades 1991 har utmaningen för studieförbundens legitimitet aldrig varit så påtaglig som den är nu. Förtroendet för studieförbunden och den självförvaltningsmodell som grunden står på har skakats om och de senaste två åren har mycket handlat om att identifiera samt rätta till eventuella fel och brister.

– Mycket av de här granskningarna visar att självförvaltningsmodellen fungerar och att studieförbunden faktiskt själva har kunnat identifiera sina egna fel och brister. Sedan framställs det inte alltid så. Men det kvalitetsarbete som genomförs nu är omfattande och från och med i år rapporteras allt deltagande elektroniskt med digital signering av cirkelledaren och med möjlighet till digital registersamkörning mellan studieförbund. Så det finns en helt annan administrativ koppling till aktivitet idag än vad det gjort tidigare.

Genom rollerna som ordförande för Studieförbunden i samverkan och som förbunds-

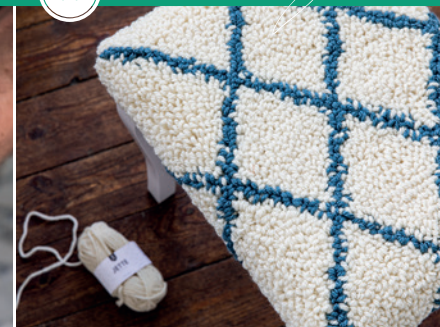
chef för SV får Johan Fyrberg en framträdande roll som företrädare för folkbildningen och civilsamhället. Det gör att kontakterna med beslutsfattare blir mer omfattande. Men det ser han inte som viktigt för egen del.

– Inte alls. Min drivkraft handlar om att visa att det är klokt och viktigt att ge stor tillit till studieförbunden att få driva folkbildningen och utvecklingen framåt snarare än att det offentliga ska hålla på att peka ut riktningar i hur vi ska göra. De frågor som är högt uppe på den politiska agendan ligger väldigt nära enskilda människors drivkraft och engagemang, så det löser sig, så att säga. Men att gå en annan väg och skrota självförvaltningsmodellen och att vi skulle bli myndighetsreglerade ser vi som problematiskt. Här har jag min drivkraft.

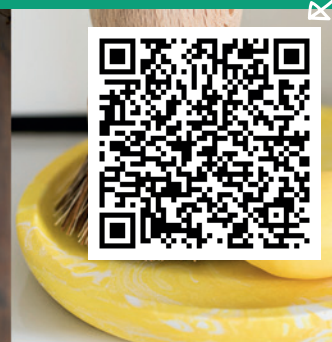
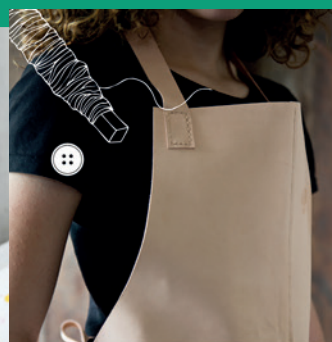
Vad står på dagordningen under hösten?

– När en ny lagstiftning faller på plats kommer vi att bli en aktör inom idéburen välfärd. – Så mycket kommer att handla om att förbereda och stödja studieförbunden till att bli en ännu större och starkare del av välfärdssverige. Sedan kommer vi att fortsatt vara en stark kraft i att arbeta för vår momsfrihet. Precis efter valet släpper också riksrevisionen sin granskning. Efter det kommer vi att föra fortsatta dialoger om statsbidragsöversynen samt regeringens folkbildningsutredning, avslutar Johan Fyrberg. •

ALLT FÖR HANTVERK, HOBBY & PYSSEL PÅ ETT STÄLLE

Ny digital katalog, bläddra online

Katalog 2022/2023

Skaparglädje för hobby, pyssel & hantverk

Slöjd-Detaljer®

Slöjd-Detaljer®

www.slojd-detaljer.se

MED APPEN SOM SÄLLSKAP

Att promenera är en enkel och gratis motionsform som passar de flesta. Om man samtidigt vill lära sig något på sin vandringstur finns det en uppsjö av promenadappar som både är gratis och roliga att ladda ner i mobiltelefonen.

TEXT: Soledad Cartagena

Apparna vägleder en i stadsmiljöer, naturen eller i lokala närområden. Och kan användas av alla åldersgrupper. Ämnen kan vara allt från hur du odlar en tomat till ljudberättelser om författares liv och historiska monument. Här kommer några tips på appar som du kan använda dig av när du är ute och promenerar. •

GO GLAD

Go Glad har utvecklats tillsammans med personer som har funktionsvariationer. Syftet är att förbättra den fysiska, psykiska och sociala hälsan på ett kul sätt. Innan du börjar turen skapar du ett konto och väljer en avatar (en elektronisk representation av dig själv) som antingen går eller sitter i rullstol. Efter att ha gått igenom den obligatoriska introduktionen börjar promenaden.

Du ska samla, odla, plantera och tar hand om virtuella frön, tills det är dags att skörda ingredienser till ett virtuellt recept. Man promenerar runt i sin fysiska miljö och sår virtuella frön kopplade till den verkliga platsen. Det här är en app som passar personer i alla åldrar och kan med fördel användas av hela familjen, varsomhelst i Sverige.

För dem som har svårt att röra sig eller gå långt är Go Glad en perfekt app eftersom en rundtur tar cirka 15 minuter och det går bra att ta en paus då och då.

BE HERE THEN

Be Here Then vänder sig till både turister och lokala som vill veta mer om Malmö, Lund och Helsingborg. Appen berättar historien om byggnader, människor och platser i dåtid, nutid och framtid.

De som har utvecklat appen är historie- och samhällsintresserade, Malmö stad och fastighetsägare. Appen är enkel att använda och vandringssturer är tydligt markerade. När man är framme vid en plats trycker man på informationsknappen i appen och får veta historien bakom plats, byggnader eller historiska personer. Dessutom kommer det upp en eller flera bilder som visar hur platsen såg ut tidigare.

Det tar tid att gå runt till de olika platserna och att läsa informationen men den här appen väcker nyfikenheten och lusten att få veta mer om hur en stad förändras genom historien. Det är också kul att jämföra nutida bilder med dåtida. Liknade appar finns i många kommuner över hela Sverige.

ACTIVEQUIZ

Den pedagogiska appen ActiveQuiz kombinerar fysisk aktivitet med inläring. Den funkar som en digital tipsrunda där frågorna kommer allteftersom deltagaren går ett förutbestämt antal steg. ActiveQuiz är inte beroende av geografisk plats eller avstånd.

Under pandemin var det många arbetsplatser och skolor som använde sig av appen för att få personal och elever att röra på sig.

Det här är en rolig app som passar alla åldrar och även människor med funktionsvariationer. Roligast blir det om det är ett gäng som är ute och promenerar eftersom frågorna är kluriga och det kan bli många skratt och diskussioner.

Minicirkeln

LÅT KREATIVITETEN FLÖDA MED GAMLA JEANS

Jeanstillverkningen har stor negativ miljöpåverkan – desto större skäl att återanvända dem när de inte går att ha på sig längre. Ingela Skogh håller cirklar i återbruk, här tipsar hon om hur du kan sy om dina gamla jeans till en fin dörrstopp.

TEXT & BILD: Ingela Skogh

Jeans är världens vanligaste bomullsplagg och det är också det plagg som har mest negativ miljöpåverkan i hela modeindustrin. Det produceras flera miljarder jeans per år i världen och tillverkningsprocessen slukar massor av vatten, energi och kemikalier som skadar människor och miljö.

De färgas, tvättas och prepareras på olika sätt för att få rätt nyans och den slitna look som är på modet just det året. Ena året ska det vara vida ben, nästa år tajta. De ska vara mörkblå, ljusblå, hög eller låg midja, slitna och med stora hål på benen.

PÅ GRUND AV att jeansmodet växlar så mycket, översvämmas secondhandbutikerna av jeans som inte är moderna längre. Om de inte går att sälja kan man återanvända jeansen i stället för att kasta dem.

Man kan sy väskor, förkläden, grytlappar och mycket annat av kasserade jeans. Låt kreativiteten flöda!

Här visar jag hur man enkelt kan göra en ”dörrstopp” av ett jeansben. •

Läs mer om skribenten Ingela Skogh på sid 3.

Har du inga gamla jeans hemma? Köp ett par billiga i någon secondhandbutik!

1. Använd jeans med breda ben. Har du inga själv som du vill offra, så kan du köpa billiga i någon secondhand-butik. Det blir bäst om du använder jeans i stadigt tyg. Klipp av den nedre sömmen på ena byxbenet, sedan mäter du av cirka 35 cm och klipper av där.

2. Vräng och sy ihop botten sömmen. Vik och sy av hörnen cirka 10 cm. Detta blir botten på dörrstoppen.

3. Vill du ha någon applikation på, till exempel en jeansficka måste du sprätta upp innersömmen och sy dit den innan du syr ihop "påsen".

4. Handtag: Klipp en remsa av jeanstyget 12 cm bred och 35 cm lång. Vik remsan på mitten, använd strykjärn för att få ett bra veck.

Vik remsan en gång till så den yttre kanten slutar ett par millimeter innanför den vikta kanten. Sätt i knappnålar när du är klar med strykningen. Sy en sick-sack-söm längst båda ytterkanterna och gärna en i mitten också, det ger bättre stadga åt handtaget. Använd den bredaste stygnbredden och inte för täta längdstygn. Sy hellre sömmen två gånger om du tycker att den täcker skarven dåligt.

5. Vik ner den övre kanten på påsen cirka 10 cm mot insidan. Sy en söm cirka 2 cm nedanför den övre kanten. Sy fast handtaget, gärna något förskjutet så det inte blir så många lager tyg att sy i när du ska sy ihop det hela.

6. Fyll en stor plastpåse med 1,5-2 kg sand. Knyt påsen så sanden ligger löst. Stoppa ner påsen med sand i tygpåsen. Lägg ihop övre kanterna med handtagen och nåla.

7. Sy ihop med dubbla sömmar. Detta kan vara något "knöligt" eftersom man måste hålla den tunga påsen och samtidigt sy en rak söm. Tre armar hade varit bra i det läget – jag brukar lägga en låda eller annat under så att påsen kommer i ungefär samma höjd som sy-armen.

Man kan sy väskor, förkläden, grytlappar och mycket annat av kasserade jeans. Låt kreativiteten flöda!

Cirkelcoacherna

SÅ HÄR GÖR VI!

Ibland behöver man tips från andra. Här bjuder Impuls coacher, tre erfarna cirkelledare från Studieförbundet Vuxenskolan, på sina erfarenheter.

FRÅGAN

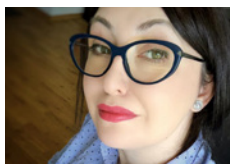
Hur gör jag för att rekrytera deltagare till mina cirklar?

IMPULS CIRKELCOACHER

Peter Ehrenström Germer

Kursledare i Östersund. Han har tidigare arbetat i olika chefspositioner inom i huvudsak det privata näringslivet. När Peter gick i pension ville han göra något helt nytt som också kunde komma andra till del. Förutom att coacha ett par företag, håller han nu kurser i ekonomi på olika nivåer, sverigekunskap och körkortsteori. De flesta av kurserna riktar sig till nya svenskar.

Emilia Fisal

Bor i Malmö. Har läst International Marketing and Brand Management på Lunds universitet, men har i 15 år arbetat med sälj- och marknadsfrågor på flera stora företag. För tre år sedan startade hon ett samarbete med SV i Skåne och har varit projektledare för och lett cirklar i bland annat "Nytt jobb i nytt land"-projektet. På fritiden tycker hon om att fotografera.

Arne Nilsson

Bor på Köpmanholmen utanför Örnsköldsvik. Han jobbar till vardags som projektberedare för ett företag i el-automationsbranschen. Arne har i över 20 år hållit jägar-examenskurser för Studieförbundet Vuxenskolan i Örnsköldsvik, och även en del andra jakt- och naturrelaterade kurser.

PETER EHRENSTRÖM GERMER

UTFORMAR CIRKLAR EFTER BEHOVEN

Jag brukar börja med att analysera vilka behov hos de presumtiva deltagarna som den tänkta cirkeln kan möta. Utifrån de identifierade behoven är det sedan möjligt att bestämma målgruppen för cirkeln. **Ofta utformas mina cirklar för att svara mot de behov som våra samarbetspartners och kunder identifierar och då finns det oftast också en hyggligt väldefinierad målgrupp.**

Rekryteringen sker sedan ofta i samarbete med våra samarbetspartners, naturligtvis med hänsyn tagen till de anpassningar som vi behöver göra när det gäller till exempel behov av språkstöd etc. Därefter använder vi oss av upparbetade kontakter och befintliga nätverk, men även genom annonsering i sociala och andra medier samt fysiska platser där det kan finnas kontaktytor till vår tänkta målgrupp.

Det är viktigt att informationen landar rätt; det vill säga när den tänkta målgruppen, att den förstås och ger en bra bild av vilka behov som cirkeln möter och vilken nytta den kan ge deltagaren. Ibland kan vi använda oss av de nätverk som utgörs av andra cirkeldeltagare. Det förekommer att vi ber deltagare i andra cirklar att berätta för sina vänner om en planerad aktivitet och till vilka den vänder sig. **Att använda sig av nöjda deltagare i andra cirklar för att skapa intresse för våra aktiviteter höjer tilliten och sänker tröskeln för att anmäla sitt deltagande.** Givet att cirkeln svarar mot målgruppens önskemål. •

EMILIA FISAL

ATT FÖRSTÅ MÅLGRUPPEN

Att rekrytera deltagare till studie-cirklar involverar strategi, marknadsföring och planering. Jag frågar mig alltid: Vilka är mina möjliga deltagare? Vilka intressen och behov har de? Vilka barriärer möter en invandrare i ett nytt land? Var finns de och hur når jag dem?

Först fokuserar jag på målgruppen och cirkelns allmänna ämne. Eftersom mina cirklar handlar om utrikesfödda människors integrationsprocess och jobbmarknad satsar jag min energi på att analysera marknaden och att utveckla en studiestrategi anpassad efter deltagarnas behov, förväntningar och jobbmarknadens krav.

Att förstå var utrikesfödda människor finns är en annan utmaning. Som utrikesfödd kvinna själv kan jag använda mina tidigare erfarenheter, kontaktnät och upplevelser. Tidigare arrangerade jag informationsmöten på språkskolor, myndigheter och andra platser där invandrare samlades. Jag delade ut flygblad, affischerade och pratade med potentiella deltagare. Detta var ett effektivt sätt att interagera med människor och rekrytera deltagare till cirkeln.

Att kommunicera på sociala medier är ett annat sätt i rekryteringsprocessen. Att skapa kommunikation med bra innehåll, som ger effekt och väcker uppmärksamhet i mängden av online-annonser är ett smart verktyg. •

ARNE NILSSON

NÖJDA DELTAGARE SPRIDER BUDSKAP

Jag är en dålig säljare. Jag klarar inte att ”pracka på” någon något som denne inte verkar genuint intresserad av. Men det är kanske en fördel, de flesta av mina cirklar ger en examen eller ett utbildningsbevis som man inte klarar om man inte är intresserad och verkligen vill lära sig. **Om någon däremot visar minsta intresse kan jag prata mig varm.**

Mina cirklar annonseras av SV på webben och i SV:s sociala mediekonkanaler i lagom tid innan kursstart. SV:s inlägg på till exempel Facebook delar jag vidare i mina kanaler. Dessutom brukar SV-avdelningen och våra samarbetspartners ställa ut på mässor i närområdet och det ger oftast ett stort antal intressenter som man sedan kan kontakta närmare kursstart.

Men, den gamla klyschan ”en nöjd kund är bästa reklamen” håller verkligen. Nöjda deltagare pratar med sina intresserade vänner, och det sprider sig. Vissa år är en majoritet av cirkeldeltagarna sådana som tipsats av en bekant som har deltagit tidigare. Och för varje år och varje cirkel blir det förhoppningsvis fler nöjda ”reklampelare”. •

KORTA FRÅGOR OCH SVAR

Vad får jag för utbildning som cirkelledare i SV?

Alla cirkelledare får en introduktion där du välkomnas in i SV och får all praktisk information som du behöver och en grundläggande cirkelledarutbildning där du får viktiga verktyg för att leda lärandet i din grupp. SV erbjuder också fördjupningsutbildningar, antingen inom ditt ämne eller folkbildningens pedagogik och ledarskap samt nätverksträffar med andra ledare.

Jag har haft andra uppdrag inom folkbildning eller skola, ska jag ändå gå en grundutbildning?

Ja! En viktig del av cirkelledarutbildningen är att tillsammans med andra grunda sig i SVs värdegrund och syn på bildning. På utbildningen lär ni er av varandra och du som är erfaren ledare har mycket att bidra med.

Kan jag gå en digital cirkelledarutbildning?

Ja! Det finns många varianter av vår grundläggande cirkelledarutbildning – fysisk, digital eller en kombination. Gemensamt är det goda samtalet och att du ska bli stärkt i ditt uppdrag på det sätt som just du behöver. Gå in på www.sv.se/cirkelledare för att se aktuella utbildningar eller prata med din SV-avdelning.

Har du en fråga kring din cirkel eller ditt arbete som cirkelledare? Mejla impuls@sv.se, skriv ”Korta frågor och svar” i ämnesraden.

Samverkan

ÖVERBLICK

SV och dess grund-, medlems- och samverkande organisationer.

SLÄPPER UPPFÖLJARE TILL MATGLAD

Sedan matlagningsappen MatGlad släpptes för snart tio år sedan har den varit ett användbart verktyg för personer med olika former av intellektuella funktionsnedsättningar. Nu kommer uppföljaren.

MatGlad har idag drygt 200 000 användare och har belönats med flera priser.

Nu har nya anslag från Allmänna Arvsfonden beviljats och utvecklingen med en ny uppdaterad app är på gång.

Det är Hushållningssällskapet Västras matkonsulter som tillsammans med FUB Göteborg ska fortsätta utvecklingsarbetet med MatGlad.

DEN NYA APPEN, som ska heta MatGlad 2.0, kommer att förse med många nya recept och efterlängtda funktioner. Arbetet med att färdigställa den beräknas ta tre år.

Margareta Frost-Johansson, utvecklingsledare på Hushållningssällskapet, berättar.

– Den nya versionen kommer att bli tillgänglig för ytterligare en viktig målgrupp genom att vi tillför talysyntes. Det underlättar inte bara för dem med synnedsättning och läs- och skrivsvårigheter, utan även för dem med svenska som andraspråk.

Matlagningsappen MatGlad, ett användbart verktyg för personer med olika former av intellektuella funktionsnedsättningar, får nu uppföljaren MatGlad 2.0.

Foto: ©Hushållningssällskapet Västra

Dessutom kommer vi att tillföra mjölk- och glutenanpassade, vegetariska, miljöanpassade och näringsberäknade goda recept liksom nya sökfunktioner. Efterfrågan är mycket stor på alla dessa områden och kommer att bidra till ökad livskvaliteten hos många fler.

Målet med MatGlad är att öka

matglädjen, självständigheten och självförtroende i köket och ger också användarna större möjligheter att påverka och planera sina måltider. Förutom personer med intellektuella funktionsnedsättningar används appen av många fler, bland annat i skolornas hem- och konsumentkunskap. •

NY GENERALSEKRETERARE I VI UNGA

Den 1 augusti startade Anton Öhrlund sitt nya uppdrag som generalsekreterare för Förbundet Vi Unga.

Anton Öhrlund är förtroendevald i LRF Ungdomen och kommer närmast från arbete med att stärka ungas organisering i norra Sveriges landsbygder.

– Ungas engagemang utvecklas konstant, vi vet att engagemanget är lika högt som i tidigare generationer men förväntningarna från unga på hur och varför man vill engagera sig skiftar.

Anton Öhrlund

– Vi Unga har en unik sits och möjlighet att svara på det behovet i hela landet, menar Anton Öhrlund.

Vi Unga är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation med visionen att alla barn och ungdomar ska få utvecklas, känna sig betydelsefulla och har möjlighet att förverkliga sina idéer. Förbundet startades 1995 för att bli en starkare röst för barn och unga på landsbygden. •

Hallå där, Magnus Ek, Hela Sverige ska leva

Magnus Ek, avgående riksdagsledamot för Centerpartiet, är nyvald ordförande för "Hela Sverige ska leva" – vad ser du fram emot?

– Att få bidra med energi för att utveckla vår organisation, leverera mer nytta till landsbygds kämparna och organisationerna som är våra medlemmar, och att ständigt sätta landsbygdsfrågorna på kartan.

Du ska leda "Hela Sverige ska leva" tillsammans med Irene Oscarsson, den andra ordföranden.

Hur kommer ni att fördela arbetet?

– På ett bra sätt. Vi kommer inte ha några rågångar mellan vad den ena och den andra gör, utan dra nytta av att vi har olika erfarenheter och kan vara på två ställen samtidigt. Dubbelt så mycket nytta, helt enkelt.

Magnus Ek

Vilka frågor vill du driva?

– Vi ska driva allt det medlemmarna ser står i vägen för mer livskraft ute i bygderna, men får jag utrymme vill jag oftare lyfta att den svenska landsbygden inte är en enhet. Det är inte bara skillnad på nord och syd, utan även inom län och inom kommuner. Bondsocknar och mindre industrisamhällen har inte samma förutsättningar, möjligheter och utmaningar. Det måste vi se om hela Sverige ska leva.

Vad händer i "Hela Sverige ska leva" under hösten?

– Mycket, förutom ordinarie verksamhet har vi en europeisk landsbygdsriksdag i Kielce i Polen och ett val där vi behöver sätta landsbygdsfrågorna i fokus, inte bara före valdagen, utan kanske framförallt efter när regeringsprogram skrivs fast. Det ska vi klara av tillsammans. •

Fores demokratiarbete fortsätter

Efter att förra året ha släppt antologin "Va?! Är demokratin hotad?" tar den gröna och liberala tankesmedjan Fores steget vidare med Demokratipodden. I varje avsnitt diskuterar kunniga personer olika aspekter på hur demokratin kan försvaras och stärkas, flera av dessa medverkade även i antologin.

– Vi ser att den liberala demokratin på många sätt är hotad och satt under press i Sverige, Europa och globalt. Trots detta är många yrvakna eller omedvetna om dessa hot. Och så vet vi efter pandemin och Rysslands invasion av Ukraina att

världen – och därmed hoten mot demokratin – kan skifta snabbt och ta nya former, säger Fores samhällspolitiska expert Tove Hovemyr.

I slutet av augusti släpptes också uppföljaren till "Va?! Är demokratin hotad?" med titeln "Vändpunkt: Reformerna till den liberala demokratin försvar". I den kommer inte hoten att stå i fokus utan i stället fokuserar man på lösningar. •

Populära webinarier tillbaka

Vårens populära webinarier från Sveriges Hembygdsförbund får en fortsättning i höst. Felicia Wennberg, verksamhetsutvecklare berättar:

– Det finns mycket att förkovra sig i och inspireras av. Jag vill lyfta "Ta hand om arkiven" med föreningsarkivet i Jämtland, matnyttiga webinarier med fokus på Hembygdsportalen och projektet "Så blir vi yngre" med teman såsom barnkonventionen,

samarbete med skola och epaträffar.

Demokratilunchen som anordnas tillsammans med SV kommer också att återkomma i höst. Anmälan görs på hembygd.se och där går det att klicka sig fram till programmen.

Felicia Wennberg

MYLLER AV FRIA TANKAR VIKTIGT

Foto: Liberalerna

Christer Nylander

Riksdagsledamot för Liberalerna sedan 2002. Lämnar riksdagen i höstens val. Han har bland annat varit vice ordförande för utbildningsutskottet och ledamot av finansutskottet. Idag är han ordförande i kulturutskottet.

Har av regeringen utsetts till särskild utredare i den nya folkbildningsutredningen

Folkbildningsutredningen

Är tillsatt av regeringen för att utreda behovet av att ändra målet för folkbildningspolitiken och att ändra statens syften med stödet till folkbildningen samt analysera om nuvarande styrmodell och modell för fördelning av statsbidraget är ändamålsenlig.

Den ska också utreda hur uppföljning, kontroll och granskning av folkbildningen säkerställs.

** Jean-Jacques Rousseau var en upplysningsfilosof på 1700-talet.*

EN GÅNG I tiden levde vi som ädla vildar. Sedan kom äganderätten och jordbruket, plötsligt var vi fångar i ett system av ofrihet och orättvisa. Ungefär så sammanfattas ofta resonemanget i Rousseaus* avhandling om den sociala orättvisans ursprung.

Det var förstas inte så att alla människor var fria fram till för 12 000 år sedan då jordbruksrevolutionen enligt läroböckerna ska ha ägt rum.

BERÄTTELSEN FÅR OSS att tänka att jordbruksrevolutionen förändrade våra liv från en dag till annan och att det hände på samma sätt i hela världen. Det är en stark berättelse som i all sin enkelhet låter rimlig och som därför sätter sig i vår hjärna och är svår att bli av med.

En tydlig illustration på hur svårt det är att tänka annorlunda när man väl tagit till sig en förklaring även om man förstår att den är förenklad.

Det var dock inte för att påminna om detta som jag läste på om Rousseau inför denna krönika. Tanken var att skriva om hur det kunde komma sig att Rousseau kläckte en så smart idé just då.

Jag hade i huvudet att Rousseaus essä vunnit en tävling. Mitt minne var nästan rätt. Rousseau skickade in ett bidrag till en essätävling och vann den. Men essän om orättvisans ursprung var faktiskt ett bidrag till en annan tävling där han diskades på grund av att bidraget var för långt.

IBLAND LÅTER DET som om Rousseau bara dök upp i idédebatten och sa något helt nytt som sedan formade vårt tänkande och därmed vår värld för all framtid. Men så var det inte. Rousseau var den som bäst kunde formulera en rimlig berättelse ur det myller av tankar och frågeställningar som upptog många lärda hjärnor vid denna tid. Hans idé

provocerade och kom att diskuteras flitigt. Kanske är det också därför den fick sådant genomslag. Men han var inte ensam om att fundera och diskutera detta. Han levde i ett myller av åsikter kring de frågor som han sedan formulerade sig i.

DESSA MILJÖER DÄR folk tänker, lyssnar, pratar och nyfikenheten lär sig nytt tillsammans längtar jag till. Jag önskar att valrörelser var sådana.

Nåväl.

Regeringen har gett mig i uppdrag att utreda folkbildningen. Utredningen har bara börjat så det finns inte mycket att säga. Men en sak kan jag avslöja och det är att jag är väldigt intresserad av de där samtalen, det där samtalsklimatet, myllret, det där gemensamma sökandet som måste ha föregått tävlingarna som Rousseau skickade in sina essäer till. I detta myller av fria tankar växte något stort fram.

SÅ ÄR DET fortfarande. Det är i samtalet vi människor lär oss nytt, det är där vi överraskas av nya tankar, där blir det lite lättare att ta sig upp ur gamla tankespår, där skapar vi förmåga att förstå mer av oss själva och mer av samhället. Där får vi kraft att påverka vårt eget liv och samhället i stort.

Kanske uppstår det någon gång dessutom en eller annan riktigt stor tanke som kommer att präglade mänsklighetens förståelse av sig själv och som formar vår framtid.

Ju större utmaningar ett samhälle har, desto mer angelägen borde man vara att skapa många miljöer dit många olika människor söker sig för att lära nytt tillsammans och lyssna till varandra, tänka fria tankar och kanske komma på något som kan förändra i stort eller smått. Det är en sak jag har i bakhuvudet när jag nu tar mig an folkbildningsutredningen. •

NATUR &
KULTUR

Ett sfi-läromedel som väcker läslust

Gilla svenska är ett nytt basläromedel för sfi kurs B-D som innehåller teman som är relevanta för vuxna elever som ska etablera sig i Sverige. Texterna väcker känslor, tankar och lusten att diskutera. Serien bygger på genrepedagogik och är uppbyggd med progression inom respektive kapitel för att vara flexibel för elever och lärare vid kontinuerligt intag.

Tryckt, blended eller heldigitalt?

Hur föredrar du att jobba? Vill du undervisa heldigitalt finns Gilla svenska Digital som är ett heldigitalt och heltäckande läromedel i en användarvänlig och prisvinnande plattform.

“För första gången, sedan jag blev lärare 1996, kan jag tänka mig att verkligen följa och använda ett läromedel. (...) När jag använder Gilla Svenska vet jag att mina elever får med sig allt som de behöver.”

Malin Fahlborg,
sfi-lärare

Läs mer på nok.se/gillasvenska

KULTURKRYSSSET 3/2022

Foto: Magnus Ragnvid / TV4

								ÄR LYXEN NÖTA	TITEL FÖR VÄS	SKER DET AKUTA I ALL	SAMBO OCH KOLLEGA TILL N	DEN SÄTTER BOLLEN I SPEL	TVÅ	
JUST										HAR SNYGG KILLE?				
FLUG-BLOMSTER												UNION VI ÄR MED I IDYLL		
KAN MAN MED SPFADE				STORA FÖR EVENT FLÖDEN									DELAR DAG MED TONY	
									LÄGGA PÅ HÖG TAS BAD I					
FUL										DEN ÄR FRUSEN FÖRE DE JANEIRO				
VÄSEN I VALVET								PAPPER HAR PLAN				BIBEL-DEL REEVES		
													VARNAR HÖG-LJUTT	
STOR I FJÄLL OCH I GRUVA?														
EPOK										RYMMER VATTEN GÅ OM INTET				
DELA UPP														
TITEL FÖR HAD-DOCK	BLÅSA			RÖRELSER	UT-REDER BROT			RYMD-GENRE		ÅNGARE SPRIDER NYHETER				KÖRT PÅ
ÄR EGEN					ÄNGS-LAT PLAN					SOVER SOM EN GRIS? SOLO				
SJÖ-JUNGFRU								DRAR STRECK GEN-LJUD				TÄLL LARS-GÖRAN		
VARU-MÄNGDEN								FARLIGT MEDEL	ED-STRÖM VIRA SOM TA				MILLI-METER BRAD-BURY	
TIO FÖR BRITT		DÄR IN-GÄR HON I JURYN STRÅLA												SANKT KORT
BERÖM								ORGANI-SERAD					KAN UR-SINNIG	
KAN RULL-GÄRDIN VARA								MILITÄR ALLIANS						

©Bullis

Krysslösning 2/2022

Vinnare i Kulturkryssset nr 2/2022:
Bo Drackner, Höganäs
Ann-Mari Sandberg, Skövde
Carina Frölid Backlund, Huskvarna

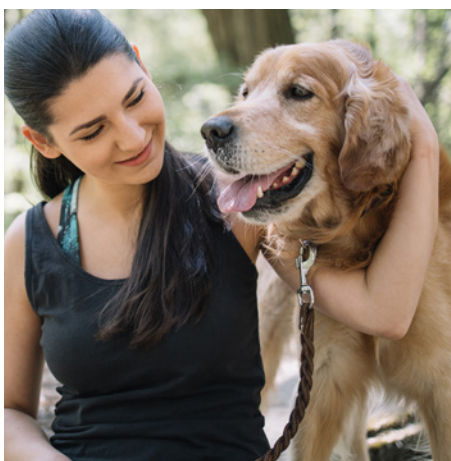
Vinn en bok

Dags för ett nytt kulturkryss. Lösningen vill vi ha senast den 28 oktober.

Nu ska ni mejla in krysslösningen, vi kommer inte att kunna hantera krysslösningar som kommer in på papper.

Mejla meningarna i de gulmarkerade rutorna till impuls@sv.se, tillsammans med namn, adress, postnummer och postort. Märk mejlet med "Kulturkryss nr 3/22".

Tre vinnare får antologin "Vändpunkt: Reformen till den liberala demokratin försvar" (Fores).

Du är SV.

Du är en del av Studieförbundet Vuxenskolan, ett av Sveriges största studieförbund. Vår syn på bildning bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor. SV vill ge människor möjligheter. Därför erbjuder vi en bred verksamhet med studiecirklar, kurser och kulturaktiviteter.

Vår vision är ett samhälle där varje människa växer genom kunskap, insikt och delaktighet. Vår idé och verksamhet är starkt förankrad i demokrati, jämställdhet, humanism och hållbarhet. SV är den mest pådrivande lokala kraften för utveckling av föreningsliv och kultur. Det bygger ett demokratiskt och hållbart samhälle.

Redan 1920 lades grunden för SV när bröderna Carlsson i halländska Slöinge samlade traktens ungdomar i studiecirkeln Fria Tankars Hem.

Lokalt finns 28 SV-avdelningar med egen verksamhet, cirkelledare, personal och vald styrelse med engagerade förtroendevalda. Gemensamt för alla är att vi utmanar, är tillgängliga och flexibla mot våra deltagare och samarbetspartners.

Tillsammans folkbildar vi Sverige.

Läs mer om Studieförbundet Vuxenskolan på sv.se och följ oss gärna i sociala medier.

Plats för nytänkande

Lita på
Sverige

I DETTA NUMMER

HON FÅR NYA SVENSKAR ATT LITA PÅ SVERIGE

Emma Rossvik i Uddevalla driver demokratiprojekt i SV:s regi. Det senaste, "Lita på Sverige", ska nu spridas över landet.

SID 4

I DELSBO BÄR SV ORTEN

Här är SV:s lokalavdelning den samlade punkten för bygden. Oavsett om du vill leda en cirkel i att sy folkdräkter eller starta ett rockband är det hit som du ska gå.

SID 16

MED APPEN SOM SÄLLSKAP

Om du vill lära dig något när du är ute och går finns numera en uppsjö av gratis promenadappar.

SID 24

LÅT KREATIVITETEN FLÖDA MED GAMLA JEANS

I minicirkeln får du tips om hur du kan sy om dina gamla jeans till en fin dörrstopp.

SID 26

Bildnings-
resan!

Dessutom!
Återbruk
av jeans

